

interview



'Nu ik de dertig ben
gepasseerd, weet ik
beter wie ik ben'

Laura van Dolron won met haar diepzinnige en geestige theatervoorstellingen prijs op prijs. Om te voorkomen dat het succes haar naar het hoofd zou stijgen, reisde ze naar een boeddhistisch klooster in Jeruzalem en deed ze een stilteretraite in Thailand.

Laura van Dolron: 'Ik ben als een kind dat veel te grote vragen stelt'

Wat doe je, als je in een paar jaar tijd zo'n beetje alle theaterprijzen voor jong talent wint die er te winnen zijn?

Sommige mensen zouden een enorm ego krijgen en de bekende Nederlander gaan uithangen. Zo niet theatermaker Laura van Dolron (33). Heel even dreigde het verkeerd te gaan. Op een avond stond ze in een theatercafé toen een jongen haar aansprak. "Ik heb bij jou op school gezeten", zei hij, "maar ik weet niet meer wie je bent." "Wie ik bén?" riep Van Dolron verontwaardigd. Twee minuten later had ze al spijt. Dit gaat helemaal fout, dacht ze. Ik moet ver, heel ver hier vandaan. De theatermaker reisde onder meer naar een

boeddhistisch klooster in Thailand en bezocht Jeruzalem. In haar laatste voorstelling *Iemand moet het doen* deed ze verslag van haar zoektocht naar nieuwe inzichten. Op de haar kenmerkende manier: zonder opsmuk, met op het toneel alleen een tafel en een stoel. 'Stand-up philosophy' wordt haar speelstijl wel genoemd, omdat ze filosofische onderwerpen benadert met een flinke dosis humor.

Filosofie en humor, gaat dat wel samen?

"Heel goed. Filosofie en humor zijn nauw met elkaar verbonden, omdat filosofische vragen zo groot zijn, dat je eigenlijk alleen maar de mist in kunt gaan als je ze stelt. En dat is vaak komisch. Ik hou er bijvoorbeeld van om op de flyer van mijn voorstelling een veel te grote opdracht te zetten. Zo kondigde ik bij *Iemand moet het doen* aan >



‘Als je geen woorden aan emoties geeft, gaan ze vanzelf weer weg’

dat ik de wereldproblematiek ga oplossen. Dat kan natuurlijk niet, dús ga ik op mijn bek, dús wordt het grappig. Wat niet betekent dat ik niet serieus probeer om de wereldproblematiek op te lossen! Ik heb geen enorme filosofische bagage, ik ben als een kind dat veel te grote vragen stelt, en dat levert vaak een lach van herkenning op. Zelfspot doet het ook altijd goed. Ik heb veel zelfspot, omdat ik ook wel behoorlijk veel zelfvertrouwen heb. Daardoor durf ik mezelf onderuit te halen.”

Je won vijf theaterprijzen in vijf jaar tijd. Wat deed dat met je?

“Ik vond het nogal heftig. Opeens was ik onderdeel van een hype, al was het alleen maar in de theaterwereld. Dan krijg je zo’n vast verhaal dat je over jezelf vertelt en dat andere mensen over je vertellen en die verhalen ga je steeds meer geloven. Na dat moment in dat café dacht ik: het gaat helemaal mis met mij. Ik word een heel vervelend iemand als ik hier nog langer blijf. Ik ben ooit begonnen met theater om de wereld te verbeteren, maar voor je het weet zit je de theaterwereld te verbeteren. Na al die prijzen waren de verwachtingen bovendien torenhoog gespannen. Dan gaan mensen sowieso een keer zeggen: ze mag wel een toontje lager zingen. En dat is ook gebeurd. Mijn voorstelling *Als gekken* kreeg slechte recensies. Voor mij was dat eigenlijk heel fijn. Als je alleen maar goede recensies krijgt, is het veel moeilijker om je

‘Sinds ik in een boeddhistisch klooster heb gezeten, rook en drink ik niet meer en ga ik meer niet meer uit’

eigen motor te blijven voelen. Maar als mensen zeggen dat ze het niks vinden, moet je bij jezelf te rade gaan en je afvragen waarom jij het wél wat vindt. En vanuit die positie verras ik mensen graag, door een politiek statement neer te zetten of een heel ontroerende voorstelling. Ik doe iets kleins, en dat vind ik in deze wereld heel belangrijk. In deze maatschappij draait het te veel om spullen en geld. In het theater wil ik daar iets tegenover zetten, iets kleins en simpels, alleen maar met taal. Wat ik zo mooi vind aan taal, is dat het gratis is. Woorden en verbeelding zijn altijd tot onze beschikking.”

Heb je die afkeer van materialisme van huis uit meegekregen?

“Ja, maar op een heel leuke manier. Mijn ouders zijn niet de standaard linkse predikanten, die leven gewoon zo. Ze zijn absoluut niet geïnteresseerd in mode of trends, of spullen. Maar ze zijn er ook niet tégen. Het ráákt ze alleen niet. Aan maatschappelijke positie hechten ze geen waarde en politieke dogma’s interesseren ze niet. Als je maar gelukkig bent, is hun motto.”

Hoe leef jij zelf?

“Ik woon antikraak en heb mijn meeste spullen bij het grof vuil gevonden. Mijn spullen wissel ik af en toe om. Als ik iets leukers zie, gooi ik het oude weer naar buiten. Ik geef niets om spullen en kleren. Sinds ik in een boeddhistisch klooster heb gezeten, ben ik gestopt met roken, drink ik geen koffie en alcohol meer en ga ik niet meer uit. Het meeste geld geef ik uit aan reizen. En ik heb al heel lang een geliefde die kunstenaar is. De afgelopen jaren heb ik ons beiden onderhouden. Ja, de liefde is soms best een kostenpost! We wonen niet samen. Dat hebben we wel even geprobeerd, maar dat was een absolute nachtmerrie. Ik heb een raar soort bindingsangst. En ik kon er niet tegen om de hele dag ‘gezien’ te worden. Dat benauwde me.”

Maar op het podium word je toch ook bekeken?

“Dat is anders. Ik kies ervoor om daar te staan, omdat ik iets te vertellen heb. Ik vind het niet prettig om bekeken te worden als daar geen inhoudelijke reden voor is. Daarom vind ik het ook zo heerlijk om niet meer uit te gaan. Want in een discotheek ben je eigenlijk ook aan het toneelspelen, alleen zonder tekst. Die anonimiteit, dat alleen maar gezien willen worden om hoe je eruitziet, vind ik helemaal niet fijn. Tussen mijn twintigste en dertigste heb ik er wel aan meegedaan. In die tijd zat ik op de toneelschool en daar draait